

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de către Comisia Electorală Centrală,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Partidul Politic „Moldova Mare” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva hotărârii din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3ra-642/25
PIGD 2-25121777-01-3ra-04092025)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul autorității publice recurente cu decizia primei instanțe nu constituie un temei de casare a ei.

Curtea de Apel Centru – jud. V. Sîrbu, L. Bagrin, A. Cașcaval

04 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Comisia Electorală Centrală,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, Președinte,

Gheorghe Stratulat,

Ghenadie Eremciuc, judecători,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 25 august 2025 Partidul Politic „Moldova Mare” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, prin care a solicitat:

- anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 privind cererea de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, a simbolului electoral și confirmarea persoanei responsabile de finanțe (trezorerul);
- obligarea Comisiei Electorale Centrale să reexamineze cererea privind înregistrarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, cu respectarea remediilor interne recunoscute de art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenția Europeană;
- obligarea Comisiei Electorale Centrale să emită actul administrativ favorabil cu caracter individual privind înregistrarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

2. În motivarea acțiunii reprezentantul partidului politic a indicat că, în data de 16 august 2025 Victoria Furtună, președinte al Partidului Politic „Moldova Mare”, a depus la Comisia Electorală Centrală cerere privind înregistrarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, cu următoarele documente anexate:

- Procesul-verbal nr. 2 din 11 august 2025 al ședinței Consiliului Politic Național al Partidului Politic „Moldova Mare”, însoțit de lista nominală a membrilor Consiliului Politic Național prezenți la ședință;
- Lista de candidați în limba română, inclusiv versiunea electronică a listei;
- Actul care confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil pentru desemnarea listei de candidați la funcția de deputat, conform situației din 09 iulie 2025;
- Datele biografice ale candidaților;
- Declarațiile candidaților privind consimțământul de a candida la funcția de deputat;
- Declarațiile de avere și interese personale ale candidaților pentru ultimul an înainte de alegerile parlamentare;
- Declarațiile candidaților pe propria răspundere, în condițiile art. 68 alin. (1) lit. f) din Codul electoral nr. 325/2022;
- Declarațiile candidaților despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale, pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) Codul electoral nr. 325/2022;
- Buletinele/cărțile de identitate ale candidaților (în copie);
- Simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie;

- Cererea privind confirmarea utilizării și înregistrării simbolului electoral;
- Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (în copie);
- Cererea privind confirmarea doamnei Tamara Băețrău în calitate de persoană responsabilă de finanțe (trezorier).

3. Partidul Politic „Moldova Mare” a declarat că a prezentat simbolul electoral descris conform art. 5 din Statutul partidului politic în modul următor: „Simbolul permanent al Partidului se aprobă de către Congres și reprezintă o literă „M” stilizată, formată din trei culori: albastru (pe laterale), roșu (în partea superioară) și galben (în formă de aripă în partea centrală). În partea dreaptă jos a literei „M” se află o siluetă de pasăre. Sub simbolul grafic textul: „MOLDOVA” scris cu majuscule de culoare albastru și „MARE” scris cu majuscule, de culoare roșie, cu fondul Myriad Pro. Simbolul permanent al Partidului sub formă grafică, alb-negru și color este redat în anexă. Simbolul permanent poate fi utilizat și ca simbol electoral al Partidului”

4. În conformitate cu pct. 2 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3655/2025 „Cu privire la stabilirea locului și timpului primirii documentelor necesare pentru înregistrarea candidaților la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, precum și a grupurilor de inițiativă pentru susținerea candidaților independenți”, procedura de recepționare a documentelor pentru înregistrarea listei de candidați s-a desfășurat în două etape, după cum urmează:

a) în prima etapă Victoria Furtună, președintele Partidului Politic „Moldova Mare”, a depus la sediul Comisiei Electorale Centrale la 16 august 2025 documentele prevăzute la pct. 25 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.1204/2023;

b) în a doua etapă 70 de candidați înscriși pe lista de candidați s-au prezentat personal, conform graficului stabilit, la sediul Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”, pentru a completa și semna formularul prevăzut la pct. 23 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023.

5. Etapa de confirmare, contrasemnătură, de către fiecare candidat în fața comisiei de recepționare a faptului depunerii personale a documentelor, prevăzute la art. 68 din Codul electoral nr.325/2022, a avut loc la aceeași dată.

6. În data de 19 august 2025 în secretariatul Comisiei Electorale Centrale la ora 11:31 a parvenit scrisoarea nr. 01.4/2340 din 19 august 2025 prin care Comisia Electorală Centrală a fost informată despre faptul că Cristina Cipovenco are antecedente penale nestinse.

7. Partidul Politic „Moldova Mare” a menționat că urmărind scopul de a tăinui informațiile obținute și să dezavantajeze concurentul electoral, Comisia Electorală Centrală a aplicat rezoluția asupra scrisorii nr. 01.4/2340 din 19 august 2025, ulterior expedierii scrisorii nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025, cu lista neajunsurilor depistate și în mod arbitrar, cu depășirea atribuțiilor de serviciu, Președintele Comisiei Electorale Centrale, Angelica Caraman, a aplicat pe rezoluție parafa „ACCES LIMITAT”, împiedicând-o pe Galina Cebanachî, să includă în

scrisoarea nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025 informația despre pretinsa neregulă depistată, legată de candidatul cu nr. 42 din anexa la demersul nr. CEC- 8/8413 din 16 august 2025.

8. Subsecvent, la 20 august 2025 ora 11:42, Comisia Electorală Centrală a expediat în adresa Partidului Politic „Moldova Mare”, scrisoarea nr. CEC- 8/8505 din aceeași dată, în care a enumerat exhaustiv neajunsurile depistate aferent demersului din 16 august 2025 nr. CEC-8/8413, eschivându-se cu bună-știință de la indicarea pretinsului neajuns legat de Cipovenco Cristina, ducând astfel în eroare concurentul electoral și eschivându-se de la respectarea obligației pozitive de a informa deplin despre necesitatea înlăturării neajunsurilor, ceea ce a adus atingere astfel principiului transparenței decizionale.

9. Contextual, în scrisoarea nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025, Comisia Electorală Centrală a indicat exhaustiv, neajunsurile depistate, eschivându-se de la mențiunea legată de problema juridică aferentă candidatului sub nr. 42.

10. Partidului Politic „Moldova Mare” a afirmat că din analiza *ad literam* a scrisorii nr. CEC-8/8505 se constată, dincolo de orice dubiu rezonabil, contrar art. 21, 23, 32 și 35 din Codul administrativ, că autoritatea pârâtă, prin abuz de drept în sensul art. 17 din Convenția Europeană, combinat cu art. 3 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție, a introdus într-un document oficial date incomplete, cu scopul de a duce în eroare concurentul electoral, de a afecta serios integritatea procesului electoral și de a altera voința poporului prin punerea în pericol a bunei desfășurări a alegerilor și a democrației.

11. Așadar, rea-intenția Comisiei Electorale Centrale exprimată prin tăinuirea circumstanțelor cunoscute, precum și informarea incompletă a subiectului procedurii administrative despre faptele determinante care precedează emiterea actului administrativ defavorabil cu caracter individual, reprezintă un viciu fundamental al procedurii administrative, care nu poate fi corectat decât prin anularea actului administrativ contestat. Or, omisiunea de către stat de a îndeplini obligația pozitivă care rezidă din art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenție, de a informa formațiunea politică despre pretinsele neajunsuri, duce la violarea dreptului de a alege și de a fi ales, consacrat în Convenția Europeană.

12. Precizează reclamantul că, în ședința comisiei din 23 august 2025 Președintele Partidului Politic „Moldova Mare” a vociferat necesitatea de a înlătura neajunsul tăinuit în condițiile pct. 94 din Regulamentul Comisiei Electorale Centrale nr. 1098/2023, însă autoritatea pârâtă a creat impresia că participanții la procedura administrativă nu au fost auziți, or, riscul ca lipsa de informare sau claritate au creat părților implicate o senzație de nesiguranță și de nerecunoaștere a preocupărilor lor, contrar principiilor statului de drept. Această formulare sugerează o obligație de transparență și comunicare din partea statului pentru a evita o astfel de percepție negativă.

13. Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025, s-a dispus:

- Respingerea cererii de înregistrare a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, înaintată de Partidul Politic „Moldova Mare”, înregistrați la Comisia Electorală Centrală sub nr. CEC- 7/21779 din 16 august 2025.

- Respingerea cererii privind confirmarea doamnei Tamara Băețrău în calitate de persoană responsabilă de finanțe (trezorier) din partea Partidului Politic „Moldova Mare”, cerere care nu produce efect juridic izolat în afara cererii de înregistrare a listei de candidați.

14. În data de 24 august 2025 ora 16:26 Președintele Partidului Politic „Moldova Mare”, Victoria Furtună s-a prezentat la sediul autorității pârâte, unde i-a fost notificată contra semnătură hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025.

15. În partea introductivă se observă o listă exhaustivă, fără trimiteri sau formulări de blanchetă, prin care Comisia Electorală Centrală, expune circumstanțele de fapt, prezentând o listă de pretinse iregularități constatate în actele prezentate numerotate consecutiv de la 1.1 la 1.13., copiată din notificarea nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025.

16. În partea constatatoare se face referire la actele prezentate la 20 august 2025 aferent demersului nr. CEC-8/8505, în special procesul-verbal nr. 2 din 11 august 2025 și neconformitățile din datele biografice și din declarațiile de avere și interese personale.

17. La fel, autoritatea pârâtă formulează constatări la pct. 4.2 aferente simbolului electoral.

18. Reprezentantul Partidului Politic „Moldova Mare” a menționat că este relevant faptul că, pe ultima filă cu nr. 4 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 lipsește semnătura olografă a Președintelui Comisiei Electorale Centrale, Angelica Caraman. La fel nu conține semnătura electronică avansată, în sensul art. 121 din Codul administrativ, documentul cu extensia PDF cu denumirea marginală „3846.pdf” expediat de către Comisia Electorală Centrală la adresa electronică info@moldovamare.md.

19. Astfel, raportând textele de lege la actul administrativ, cu caracter individual defavorabil, supus contestării, se constată, că acesta suferă de un viciu fundamental, fiind în esență nul.

20. Cu privire la admisibilitate Partidul Politic „Moldova Mare” a evocat că, prezenta cerere de chemare nu este expresia unei *actio popularis* și că sarcina sa nu este, în mod normal, de a revizui *in abstracto* actul administrativ, ci de a stabili dacă modul în care acesta a fost adoptat a dat naștere unei încălcări a Convenției. La caz, actul administrativ contestat, produce efecte juridice directe, iminente și imediate asupra Partidului Politic „Moldova Mare” și asupra celor 69 de candidați din listă.

21. Referitor la ilegalitatea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 privind cererea de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, a simbolului electoral și confirmarea persoanei responsabile de finanțe (Trezorierul), reclamantul a invocat încălcarea principiului egalității în sensul art. 23 alin. (1), (2), (3) din Codul electoral.

22. În opinia partidului politic, se constată, indubitabil că nu a fost tratat în mod egal ca alte formațiuni politice și anume:

- prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3800 privind cererea de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic Partidul Social Democrat European pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, a simbolului electoral și confirmarea persoanei responsabile de finanțe (trezorerul). Astfel, în contextul procedurii administrative aferente hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3800 s-a reținut că prin demersul nr. CEC-9/8331 din 11 august 2025, a solicitat clarificarea unor anumitor aspecte și înlăturarea unor neconformități identificate în procesul de verificare a documentelor însoțitoare prezentate Comisiei Electorale Centrale. Aceste neconformități vizează: (...) poziționarea candidaților pe listă cu respectarea cotei minime de reprezentare de 40 % pentru ambele sexe (...). În context, este de menționat că Comisia Electorală Centrală a notificat PSDE despre careva neconformități legate de poziționarea candidaților în listă;
- prin hotărâri nr. 3847 din 23 august 2025, în cazul Alianței Moldovenii, Comisia Electorală Centrală a acceptat participarea în alegeri, formațiunea politică cu cota de reprezentare 40,4% versus 59,6%. Comisia Electorală Centrală și-a motivat soluția pe faptul că președintele formațiunii politice PONA nu a reacționat la notificarea Comisiei Electorale Centrale cu privire la lista de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, prin care Comisia a informat că, în conformitate cu art. 68 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022, listele candidaților pentru alegerile parlamentare se întocmesc respectându-se cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe.

23. Contextual, reclamantul a reținut că în cadrul altor formațiuni politice, autoritatea pârâtă își onorează obligațiunea de a notifica neconformitatea legată de cota de reprezentare, ceea ce impune o concluzie că acestea au beneficiat de un alt fel de tratament preferențial.

24. În cazul Partidului Politic „Moldova Mare”, Comisia Electorală Centrală nu a indicat careva inadvertențe legate de poziționarea în listă, însă în actul administrativ supus contestării, este reținută ipoteza legată de pretinsa încălcarea a cotei de reprezentare. Pe de altă parte, se reține că în lista prezentată de Partidul Politic „Moldova Mare”, chiar cu declararea inadmisibilității candidatului sub nr. 42, cota de reprezentare este: 41 de candidați de gen masculin și 28 de candidați de gen feminin, ceea ce reprezintă în cote procentuale de 59,5% la 40,5%. Astfel, că, în hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 sunt introduse date false legate de cota de reprezentare.

25. La acest aspect Partidul Politic „Moldova Mare” a evidențiat că din totalul de 69 de candidați cu luarea în considerare a excluderii candidatului de sub nr. 42, raportul 41 la 28 arată că cota de reprezentare minimă de 40% a femeilor, a fost întrunită.

26. Reprezentantul partidului politic a afirmat că conduita autorității pârâte, implică grave curențe de la principiul bunei-credințe, exprimată prin abuz de drept, violarea deliberată a drepturilor recunoscute de art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenție, tănuirea intenționată a informației relevante care succed emiterea actului administrativ defavorabil cu caracter individual, tratamente diferențiate, prezentarea informației false sau incomplete.

27. Astfel, Comisia Electorală Centrală nu a acționat cu integritate, manifestând o favorizare a altor candidați electorali în materie de transparentă și furnizare a datelor din procedura administrativă. Or, tănuirea anumitor circumstanțe determinante, cum ar fi necesitatea de revizuire a poziționării și existența unor curențe legate de candidatul sub nr. 42, nu trece testul bunei-credințe.

O altă componentă a bunei-credințe de la care a derogat autoritatea pârâtă, constă în manifestarea unei atitudini deschise și transparente, care este necesară în gestionarea situațiilor administrative. Neîndeplinirea obligației de transparență, afectează integral echitatea procedurilor aferente participării în alegeri. Acțiunile și declarațiile Comisiei Electorale Centrale sunt vădit contradictorii, în raport cu subiecții procesului electoral, or comportamentul, promisiunile și practicile anterioare, denotă o practică dublicitară a autorității electorale, de natură să compromită întregul proces electoral.

28. De asemenea, puterea discreționară a acestui organ nu trebuie să fie excesivă, ci trebuie să fie, cu un nivel suficient de precizie, circumscrisă de dispozițiile de drept intern. Procedura în materie de contencios electoral trebuie, să garanteze o decizie echitabilă, obiectivă și motivată suficient. Reclamantii trebuie să aibă posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere și de a prezenta orice argumente pe care le consideră relevante pentru apărarea intereselor lor prin intermediul unei proceduri scrise sau, după caz, în cadrul unei ședințe publice.

29. Partidul Politic „Moldova Mare” a relevat că, potrivit ordinului interdepartamental nr. 121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008 privind evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, subiecții cu drept de accesare a extrasului Forma nr. 246 sunt procurorul, ofițerul de urmărire penală și ofițerul de investigații

30. Președintele partidului politic, este în imposibilitate absolută de a accesa această categorie specială de informații, ceea ce denotă buna-credință a reclamantului, iar omisiunea Comisiei Electorale Centrale de a informa despre existența unor informații determinante pentru procedura administrativă, nu este imputabilă părții reclamante, care are mai puține instrumente de acumulare a informațiilor din evidența operativă.

31. Mai mult, partea reclamanta avea o speranță legitimă în virtutea declarației pe proprie răspundere Anexa nr. 7, or, răspunderea pentru date neconforme are caracter individual, ci nu colectiv.

32. Astfel, în sensul art. 6 alin. (2) din Codul penal, nici Victoria Furtună și nici Partidul Politic „Moldova Mare” nu poartă răspundere pentru declarația semnată olograf de o terță persoană. Or, în aceste împrejurări, dreptul de veto al autorității pârâte, pentru o pretinsă neconformitate, tăinuită însăși de autoritatea pârâtă, nu trece testul de proporționalitate și transformă procedura administrativă într-un formalism excesiv.

33. În opinia Partidului Politic „Moldova Mare” circumstanțele speței denotă cu certitudine violarea art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenție, care consacră dreptul la alegeri libere și art. 14 care interzice discriminarea. Or, neadmiterea participării Partidului Politic „Moldova Mare” la alegerile din 28 septembrie 2025 este arbitrară și a avut motive ascunse și anume excluderea unui concurent cu un suport înalt din partea populației.

34. În context, actul administrativ a fost adoptat cu încălcarea principiului proporționalității consacrat la art. 29 din Codul administrativ. Din perspectiva testului de proporționalitate, CtEDO a statuat că excluderea unui partid sau candidat din alegeri este o măsură foarte severă care poate distorsiona procesul

democratic. De aceea, măsura se poate aplica doar dacă abaterile sunt de o gravitate extremă și pun în pericol buna desfășurare a alegerilor sau democrația.

35. Ingerința statului în respectarea dreptului de a fi ales, prin arogarea unui drept de veto asupra întregii liste de candidați, contravine jurisprudenței constante în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului.

36. Totodată, Partidul Politic „Moldova Mare” a indicat că sancțiunea colectivă de aplicare a restricției de a participa la alegeri a 69 persoane, nu este însoțită de suficiente garanții apte să asigure o protecție împotriva arbitrariului.

37. În acest sens Partidul Politic „Moldova Mare” a invocat hotărârea Curții Constituționale nr.16 din 03 octombrie 2023 și anume:

- ✓ La pct. 65 Curtea a reținut că procedura care conduce la aplicarea unei asemenea interdicții într-un caz individual trebuie însoțită de suficiente garanții apte să asigure respectarea statului de drept și protecția împotriva arbitrarului. Această procedură trebuie să se desfășoare în fața unei autorități independente care să audieze persoana vizată și să adopte o decizie motivată (a se vedea § 96 din Avizul consultativ al Curții Europene a Drepturilor Omului din 8 aprilie 2022).
- ✓ La pct. 71 Curtea a observat că procedura de înregistrare a candidaților se desfășoară pe baza actelor prezentate de candidați. În funcție de respectarea cerințelor stabilite de lege, autoritatea electorală fie înregistrează, fie refuză înregistrarea candidaților. Această procedură nu este contradictorie, în care o autoritate a statului să-i solicite organului electoral să refuze înregistrarea candidatului în legătură cu rolul acestuia la comiterea faptelor pentru care partidul din care face parte a fost declarat neconstituțional, iar candidatul să solicite respingerea acestui demers. Această carență le permite organelor electorale să refuze în mod automat înregistrarea candidaților care cad sub incidența interdicției contestate, fără a aprecia în mod individual rolul candidatului la comiterea faptelor pentru care partidul din care face parte a fost declarat neconstituțional. De asemenea, până la adoptarea deciziei de către organul electoral, legea nu-i garantează candidatului dreptul de a fi ascultat, de a prezenta probe și de a fi reprezentat de un avocat.
- ✓ La pct. 74, Curtea a constatat că dispozițiile art. 16 din Codul electoral, în partea omisiunii de a acorda posibilitatea de remediere, nu asigură un remediu efectiv împotriva eventualelor decizii ale organelor electorale bazate pe acest motiv de respingere a înregistrării candidaților la alegeri și nu sunt însoțite de suficiente garanții apte să asigure o protecție împotriva arbitrariului.

38. Cu titlu preliminar Partidul Politic „Moldova Mare” a mai reținut că potrivit pct. 1.1 lit. d) din Codul bunelor practici în materie electorală, privarea de drepturile electorale poate avea loc cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

- privarea trebuie să fie prevăzută de lege;
- principiul proporționalității trebuie să fie respectat;
- suspendarea drepturilor electorale trebuie să se bazeze pe recunoașterea incapacității mintale sau condamnarea la privațiune de libertate prin hotărâre definitivă a instanței de judecată pentru comiterea unor infracțiuni grave;
- suspendarea drepturilor politice sau constatarea incapacității mintale poate fi impusă numai prin hotărârea specială a instanței de judecată.

39. Așadar, Partidul Politic „Moldova Mare” a susținut că autoritatea pârâtă, prin încălcarea principiului proporționalității, a făcut uz de o măsură disproporționată cu scopul legitim urmărit, contrar articolelor 38 și 54 din Constituție.

40. Prin urmare, raportând jurisprudența CtEDO la circumstanțele cauzei, se reține că împiedicarea unui număr de 69 de candidați de a participa la alegeri, din cauza unei declarații neconforme a candidatului de la nr. 42, nu este proporțională și aduce atingere dreptului „pasiv” de a fi ales.

41. Totodată, Partidul Politic „Moldova Mare” a relatat că a avut loc încălcarea art. 32, 33 și 34 combinat cu art. 94 din Codul administrativ. În speță, în lipsa unei motivări adecvate, autoritatea pârâtă a îngădit acest drept al reclamantului.

42. Reclamantul a evidențiat că art. 94 din Codul administrativ, urmează să fie aplicat combinat cu exigențele legale de la art. 32 din Codul administrativ, în materie de comprehensibilitate și transparență a acțiunilor autorității publice. Or, procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse. În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

43. Astfel, această obligație pozitivă a autorității pârâte a fost neglijată cu vehemență, or, conducătorul autorității pârâte Angelica Caraman, și-a depășit în mod vădit atribuțiile de serviciu și contrar art. 12 din Legea nr. 245/2008 în lipsa procesului-verbal, arogându-și atribuțiile organului colegial cu denumirea marginală Comisia interdepartamentală pentru protecția secretului de stat, a aplicat mențiunea/parafa „ACCES LIMITAT” pe corespondența venită de la Biroul de probațiune și a împiedicat deliberat comunicarea pieselor relevante din dosarul administrativ, participanților la procedura administrativă, tăinuind astfel documentele oficiale, care puteau și trebuiau să fie comunicate.

44. În subsidiar, conduita autorității pârâte a admis derogări de la prevederile art. 33 și 34 din Codul administrativ, care impun obligații pozitive și anume: Comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.). Autoritățile publice au obligația să contribuie și să colaboreze în vederea realizării competențelor ce le revin potrivit legii.

45. În speță Comisia Electorală Centrală în mod arbitrar și tendențios a făcut uz de putere discreționară care nu este delimitată. Chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești.

46. În realitate, în materia comunicării neajunsurilor, Comisia Electorală Centrală nu avea la îndemână un drept discreționar, ci o obligație imperativă de a reflecta în demers pretensele neconformități și să ofere un mecanism de remediere în modul relatat în adresa aferentă hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 03 octombrie 2023.

47. Or, autoritatea pârâtă nu avea la dispoziție posibilitatea de a alege să comunice sau nu pretinsa neconformitate legată de candidatul sub nr. 42, precum și efectul excluderii sale la etapa de admisibilitate. Prerogativa autorității pârâte de a lua decizia de furnizare a informației despre neconformități în funcție de propria

convingere, este limitată de procedura strictă reglementată de pct. 91, 93 și 94 din Regulamentul aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1098/2023.

48. Partidul Politic „Moldova Mare” a comunicat că, în ședința din 23 august 2025, Președintele Partidului Politic „Moldova Mare”, Victoria Furtună a invocat chestiunea privind omisiunea Comisiei de a notifica informațiile determinante și necesitatea de a înlătura neajunsurile în condițiile pct. 93 și 94.

49. Potrivit înregistrării video a ședinței Comisiei Electorale Centrale din 23 octombrie 2025, se observă că revindecarea formulată de Victoria Furtună a fost lăsată fără soluționare, fiind prejudiciate intenționat interesele legitime ale formațiunii politice Partidul „Moldova Mare”.

50. Un alt incident de procedură, care răstoarnă legalitatea hotărârii contestate, rezidă în efectuarea operațiunilor administrative post-factum expedierii demersului cu enumerarea neconformităților.

51. Din analiza dosarului administrativ, se constată că după expedierea demersului de înlăturare a neconformităților nr. 8/8505 din 20 august 2025, autoritatea pârâtă a efectuat operațiuni administrative suplimentare în sensul pct. 93 și s-a eschivat de la oferirea posibilității reclamantului de a lua act de operațiunile efectuate, ducând astfel la compromiterea caracterului legal și echitabil al procedurilor.

52. Potrivit art. 137 alin. (3) combinat cu (4) din Codul administrativ, autoritatea pârâtă era obligată să trateze starea de fapt legată de presupusa inadvertență cu principiul reprezentării pe cote, în aceeași manieră în care a procedat cu alte formațiuni politice cum ar fi PONA; PSDE, Partidul Nostru, Partidul Național Moldovenesc etc., adică să notifice despre eventualele necorespunderi.

53. Totuși în cazul Partidului Politic „Moldova Mare”, autoritatea pârâtă a aplicat mecanismul neadmiterii participării la scrutin, admitând ingerința *ultima ratio*, incompatibilă cu garanțiile dezvoltate de CtEDO.

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

54. Prin hotărârea din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru, corectată prin încheierea din aceeași dată, s-a admis parțial acțiunea:

- s-a anulat hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025.
- s-a obligat Comisia Electorală Centrală să reexamineze cererea Partidului Politic „Moldova Mare” înregistrată cu nr. 7/21779 din 16 august 2025, ținând cont de raționamentele expuse în prezenta hotărâre.
- în rest, cererea de chemare în judecată, s-a respins ca neîntemeiată. (f.d. 92,93-117)

55. Instanța de judecată în temeiul art. 29, art. 32, alin. (1) și alin. (2), art. 33 din Codul administrativ în colaborare cu pct. 5, pct. 91 și pct. 93 din Regulamentul de activitate al Comisiei Electorale Centrale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1098 din 21 iunie 2023, a reținut că activitatea administrativă urmează a fi realizată cu respectarea principiului comprehensibilității și transparenței acțiunilor autorităților publice precum și a principiului proporționalității.

56. Curtea de Apel Centru a stabilit că, informația despre faptul că candidatul de la poziția nr. 42 pe listă urmează a fi exclus, din motivul neîntâlnirii condițiilor art. 16 alin. (2) din Codul electoral, deși, a fost comunicată Comisiei Electorale Centrale încă la 18 august 2025, aceasta prin demersul CEC-8/8505 din 20 august 2025, a solicitat Partidului Politic „Moldova Mare” elucidarea unor aspecte și înlăturarea neconformităților identificate în procesul de verificare a documentelor depuse de acesta pentru înregistrare, altele decât incidentul identificat, prin ce reclamantului i-a fost îngăduită posibilitatea de a remedia această carență, or, în eventualitatea în care autoritățile publice îi sunt cunoscute anumite circumstanțe care afectează înregistrarea candidatului electoral la alegerile parlamentare – acestea urmează a fi comunicate neîntârziat.

57. Alegația autorității pârâte precum că partidul politic a avut sarcina de a verifica corespunderea integrității candidaților săi a fost apreciată ca fiind una vădit nefondată de către instanța de fond în contextul în care, un partid politic nu dispune de atare pârghii, spre deosebire de autoritatea publică pârâtă, care deși a cunoscut informațiile respective, nu le-a comunicat candidatului electoral, cu toate că în virtutea scopului cu care a fost instituit, organul electoral a avut atare obligație.

58. Totodată, Curtea de Apel Centru a reținut că, partidului nu i-a fost oferită nici posibilitatea de a retrage persoanele care nu îndeplinesc condițiile de admisibilitate, ceea ce a condus la lipsirea reclamantului de dreptul de a remedia situația la care s-a făcut referire în actul administrativ contestat.

59. La acest aspect instanța de fond, reținând prevederile art. 111 alin. (6) din Codul electoral, a stabilit că, la caz, interesul individual al unui candidat electoral a condus la sancționarea și excluderea din cursa electorală al întregului partid, care în esență a fost lipsit de dreptul de a înlătura neconcordanțele ce au fost identificate.

60. Prin urmare, în opinia Curții de Apel Centru, Comisia Electorală Centrală a aplicat eronat normele de drept în particular cele ce vizează procedura notificării neajunsurilor și asigurarea transparenței procedurii administrative, ceea ce face că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 să fie neîntemeiată juridic și lipsită de fundamentare.

61. Curtea de Apel Centru a reținut că Partidul Politic „Moldova-Mare” a depus toate documentele prevăzute de lege, iar neconformitățile formale au fost înlăturate la termenul acordat prin demersul CEC-8/8505 din 20 august 2025.

62. Mai mult ca atât, instanța de judecată, în conformitate cu dispozițiile art. 23 din Codul administrativ, a reținut că autoritatea pârâtă nu a justificat acordarea unui tratament diferit al candidatului electoral Partidul Politic „Moldova Mare” în raport cu candidatul electoral Partidul Politic „Partidul Social Democrat European”, căruia i-a comunicat despre necesitatea poziționării candidaților pe listă cu respectarea cotei minime de reprezentare de 40% pentru ambele sexe, or, în contextul în care se identifică că în privința unei persoane din lista prezentată există incompatibilitățile stabilite la art. 16 alin. (2) din Codul electoral, iar în acest sens acest fapt afectează cota minimă de reprezentare de 40% - autoritatea publică a avut obligația de a comunica aceste neconformități, or, procesul de comunicare prin demersul CEC-8/8505 din 20 august 2025 prin esența sa a devenit unul iluzoriu și formal.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎMPOTRIVA HOTĂRÂRII INSTANȚEI DE FOND

63. La data de 26 august 2025, Comisia Electorală Centrală a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, iar în data de 28 august 2025 a prezentat motivarea recursului, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Centru din 26 august 2025 și pronunțarea unei decizii prin care acțiunea înaintată de Victoria Furtună, în calitate de președintă a Partidului Politic „Moldova Mare”, să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 124,130-132)

64. În motivarea recursului Comisia Electorală Centrală a susținut că Curtea de Apel Centru a ignorat distincția esențială dintre neconformitățile de ordin formal și condițiile de fond privind eligibilitatea candidaților, or, potrivit art. 16 alin. (2) lit. c) din Codul electoral nr. 325/2022, nu pot fi alese persoanele condamnate prin hotărâre definitivă la pedeapsa închisorii sau cele cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție.

65. Organele electorale sunt informate despre asemenea impedimente de către Ministerul Afacerilor Interne, Autoritatea Națională de Integritate sau Ministerul Justiției, în limita competențelor lor legale.

66. Aceste informații oficiale nu au natura unor simple observații, ci constituie probe oficiale, certe și obligatorii, care se impun de drept și produc efecte juridice până la momentul stingerii sau reabilitării antecedentelor, conform art. III alin. (1) lit. e) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002. În consecință, constatarea unei interdicții de fond privind eligibilitatea nu poate fi asimilată unei „neconformități” de ordin formal.

67. Autoritatea publică recurentă a evidențiat că eligibilitatea nu este o chestiune variabilă și remediabilă prin completarea ulterioară a dosarului, ci reprezintă obiectul înregistrării: stabilirea dreptului sau lipsa dreptului unui candidat de a participa la scrutin. În mod evident, un asemenea aspect nu poate fi inclus într-o simplă scrisoare de neconformități, ci se decide exclusiv de către Comisia Electorală Centrală, ca organ colegial, în cadrul ședinței deliberative. Adică, o comisie de recepționare nu poate substitui Comisia Electorală Centrală.

68. În opinia reprezentantului Comisiei Electorale Centrale afirmația completului Curții de Apel Centru, potrivit căreia Comisia ar fi încălcat principiile contradictorialității și transparenței procedurii administrative, nu poate fi reținută, deoarece aspectul semnalat de Partidul Politic „Moldova Mare” în acțiunea sa nu reprezenta o neconformitate formală a dosarului, susceptibilă de remediere, ci o lipsă de fond legată de eligibilitatea candidatului, reglementată imperativ de Codul electoral.

69. Astfel, raționamentele instanței sunt de o natură superficială și schematică, concentrându-se exclusiv pe presupuse obligații procedurale ale Comisiei fără a analiza esența și contextul legal al cererii.

70. Comisia Electorală Centrală a evidențiat că instanța de judecată a trecut cu vederea caracterul imperativ al normelor electorale, precum și faptul că responsabilitatea pentru conformitatea documentelor depuse revine exclusiv

partidului politic, iar rolul Comisiei nu este acela de a corecta sau suplini erorile formațiunii. Prin urmare, concluziile instanței sunt arbitrare și nu se sprijină pe o examinare temeinică a realității faptic-juridice, ignorând impactul neîndeplinirii cerințelor legale obligatorii asupra admisibilității cererii de înregistrare a listei de candidați. Instanța apriori nu a deslușit ce reprezintă în ansamblu cererea cu privire la înregistrarea listei de candidați și care sunt neconformitățile tehnice și cele de drept.

71. Totodată, a subliniat că soluția instanței de judecată este disproporționată și neechitabilă, deoarece s-a impus Comisia Electorală Centrală să adopte măsuri suplimentare, care echivalează cu substituirea partidului în îndeplinirea obligațiilor sale legale. Aceasta nu numai că depășește atribuțiile autorității electorale, dar creează un precedent periculos: orice partid ar putea pretinde că neconformitățile sale trebuie corectate de Comisia Electorală Centrală, transformând astfel procesul electoral într-o simulare de legalitate, în care responsabilitatea revine autorității și nu concurenților electorali.

72. Rolul constituțional și legal al Comisiei nu este acela de a filtra, valida sau corecta erorile de apreciere ale partidelor politice, ci de a organiza și desfășura procesul electoral în deplină concordanță cu normele imperative ale legislației. Atribuirea unei sarcini de supraveghere preventivă asupra conformității interne a listelor ar echivala cu substituirea obligațiilor primare care aparțin exclusiv partidelor, deturnând astfel scopul legii și golind de conținut responsabilitatea politică și juridică a acestora.

73. Orice abordare contrară ar însemna reducerea Comisiei la o instituție auxiliară, ceea ce ar contraveni principiilor constituționale și legale. A impune Comisiei rolul de „corector” al dosarelor de candidatură ar echivala cu o încălcare a imparțialității și neutralității sale și ar afecta în mod grav securitatea procesului electoral.

74. În concluzie Comisia Electorală Centrală a susținut că hotărârea Curții de Apel Centru este ilegală, întrucât:

- s-a confundat condițiile formale de admisibilitate cu cele de fond privind eligibilitatea;
- s-a ignorat caracterul imperativ și obligatoriu al art. 16 alin. (2) lit. c) din Codul electoral;
- s-a atribuit comisiei de recepționare competențe care excedă mandatului său limitat la verificări formale;
- s-a substituit Comisia Electorală Centrală, ca organ colegial, în competența sa exclusivă de a decide asupra eligibilității;
- s-a transferat nejustificat responsabilitatea de selecție a candidaților de la partidul politic către autoritatea electorală.

POZIȚIA INTIMATULUI

75. Prin referința depusă în data de 29 august 2025, ora 21:00, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic „Moldova Mare” a solicitat declararea recursului inadmisibil.

76. În susținerea acestei solicitări Partidul Politic „Moldova-Mare” a reiterat circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată, totodată a menționat că motivele de casare, invocate în recurs de Comisia Electorală Centrală, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurente cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Centru în parte ce ține de gradația pretensei încălcări și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

77. În susținerea recursului Comisia Electorală Centrală a indicat un singur temei de admisibilitate prevăzut la art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ.

78. Partidul Politic „Moldova-Mare” a relevat că o hotărâre este considerată arbitrară atunci când nu are nicio bază juridică în dreptul intern, nu stabilește legătura între faptele cauzei, legea aplicabilă și soluția adoptată sau este rezultatul unei erori de fapt ori de drept pe care nicio instanța rezonabilă nu ar comite-o. De asemenea, intră în această categorie hotărârile pronunțate cu bună știință contrar legii, în special în cazul normelor imperative care nu oferă judecătorului marjă de apreciere.

79. La fel a menționat că, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” presupune că hotărârea se sprijină pe o evaluare eronată și evident nejustificată a probatoriului, iar această evaluare a fost decisivă pentru soluția adoptată. Nu orice greșală în aprecierea probelor atrage admiterea recursului, ci doar acea eroare care este evidentă pentru un profesionist și nu poate fi explicată rațional. Pentru ca recursul să fie admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, este necesar ca partea care atacă hotărârea să demonstreze în mod clar existența unei asemenea erori și caracterul ei determinant asupra soluției.

80. În lipsa unor argumente din care să rezulte că hotărârea contestată a fost pronunțată cu încălcarea unei norme imperative sau că soluția se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, recursul nu poate fi admis.

81. La 04 septembrie 2025 Partidul Politic „Moldova-Mare” a depus referință suplimentară prin care a reiterat circumstanțele de fapt invocate în referința din 29 august 2025, suplimentar menționând că hotărârea supusă contestării, prin care a fost admisă contestația în materie electorală a partidului se încadrează în practica judiciară consolidată de Curtea Supremă de Justiție.

82. Astfel, în speță sunt incidente constatatele anterioare ale Curții Supreme de Justiție din dosar nr. 3ra-634/25, în vederea consolidării practicii judiciare uniforme, or exista deja o decizie anterioară a instanței de recurs pronunțată pe fond în aceeași problemă de drept, fapt ce a stat, de fapt, la baza respingerii recursului ca inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

83. Art. 191 alin. (3) și (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea de apel Chișinău (Centru) soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Curtea Supremă de Justiție soluționează: cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

84.Art. 22 din Codul administrativ:

„Autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, pînă la proba contrarie”

85.Art. 29 din Codul administrativ:

„Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă:

- a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;
- b) este necesară pentru atingerea scopului;
- c) este rezonabilă.

Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.”

86.Art. 76 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„Petițiile anonime sau cele depuse fără indicarea adresei poștale sau electronice a petiționarului nu se examinează.

Dacă petiția nu corespunde cerințelor prevăzute la art.72 alin.(3) sau art.75 alin.(1) lit.c)–e), solicitantului i se indică asupra neajunsurilor și i se acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În cazul în care petiționarul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, petiția nu se examinează.”

87.Art. 85 din Codul administrativ:

„Participanții la procedura administrativă expun faptele pe care se întemeiază petiția lor în mod clar, concis și cu bună-credință. Expunerea verbală se consemnează într-un proces-verbal.

În cadrul investigării stării de fapt participanții la procedura administrativă sînt obligați să colaboreze cu autoritatea publică și să indice asupra probelor și faptelor care le sînt cunoscute, să prezinte documentele pe care le dețin.

Autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

Investigațiile nu sînt necesare:

- a) atunci cînd faptele sînt probate fondat de către participanți și nu sînt înaintate obiecții;
- b) atunci cînd faptele rezultă din studii, cercetări, statistici publice, cu condiția ca aceste surse să fie indicate și accesibile opiniei publice;
- c) în cazul unor proceduri cu caracter de urgență, întemeiate pe interesul public, dacă faptele au fost stabilite și în mod evident nu sînt contestabile.”

88. Art. 219 din Codul administrativ:

„Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.”

89. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

90. Art. 245 Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, *dacă legea nu stabilește un alt termen.*”

91. Art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral:

„În ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează:

Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva actelor judecătorești ale curților de apel adoptate în cadrul litigiilor electorale.”

92. Art. 100 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.”

93. Art. (3) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.”

94. Art. 245¹ din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudicare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudicare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

95.Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecatori adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

96.Referitor la termenul de depunere a recursului, completul de judecată constată că hotărârea motivată a fost comunicată autorității recurente, prin intermediul poștei electronice, la 31 august 2025, ora 13:25. Recursul nemotivat a fost depus la data de 30 august 2025, iar motivarea recursului la 31 august 2025, ora 16:55, prin urmare cu respectarea termenului legal prevăzut de art. 245 din Codul administrativ, coroborat cu art. 100 alin. (1) din Codul electoral.

97. Prin decizia din data de 30 august 2025 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Comisia Electorală Centrală, s-a casat hotărârea din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru, corectată prin încheierea din 26 august 2025 și s-a emis o decizie nouă, prin care s-a respins acțiunea.

98. La 01 septembrie 2025 Partidul Politic „Moldova-Mare” a depus cerere de revizuire asupra deciziei instanței de recurs din data de 30 august 2025.

99. Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din data de 03 septembrie 2025 a admis cererea de revizuire depusă de către Partidul Politic „Moldova-Mare”, a casat decizia din 30 august 2025 a Curții Supreme de Justiție și se reținut cauza pentru examinare în ordine de recurs.

MOTIVAREA INSTANȚEI

100.Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

101.În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne

deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

102.Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

103.Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Comisia Electorală Centrală”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul autorității recurente cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Centru și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

104.Comisia Electorală Centrală, în susținerea recursului a indicat temeiul de admisibilitate prevăzut la art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ.

105.Referitor temeiul menționat, Completul de judecată relevă că noțiunea de „hotărâre arbitrară” este definită prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și la explicațiile din nota informativă a Legii nr.246/2023. O hotărâre este considerată arbitrară atunci când nu are nicio bază juridică în dreptul intern, nu stabilește legătura între faptele cauzei, legea aplicabilă și soluția adoptată sau este rezultatul unei erori de fapt ori de drept pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o. De asemenea, intră în această categorie hotărârile pronunțate cu bună știință contrar legii, în special în cazul normelor imperative care nu oferă judecătorului marjă de apreciere. Arbitrarietatea presupune o încălcare evidentă și gravă a legalității, iar nu o simplă eroare de judecată. În astfel de cazuri, hotărârea reprezintă o denegare a justiției și afectează fundamental echitatea procedurii.

106.Pe de altă parte, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” presupune că hotărârea se sprijină pe o evaluare eronată și evident nejustificată a probatoriului, iar această evaluare a fost decisivă pentru soluția adoptată. Nu orice greșală în aprecierea probelor atrage admiterea recursului, ci doar acea eroare care este evidentă pentru un profesionist și nu poate fi explicată rațional. Pentru ca recursul să fie admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, este necesar ca partea care atacă hotărârea să demonstreze în mod clar existența unei asemenea erori și caracterul ei determinant asupra soluției.

107.În lipsa unor argumente din care să rezulte că hotărârea contestată a fost pronunțată cu încălcarea unei norme imperative sau că soluția se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, recursul nu poate fi admis.

108.Așadar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Comisia Electorală Centrală, conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în mod corespunzător.

109.Criticile recurente, astfel cum sunt formulate, nu se circumscriu niciunuia dintre temeiurile de admisibilitate ale recursului prevăzute de art. 245¹ din Codul administrativ și, prin urmare, nu sunt apte să influențeze admisibilitatea acestuia.

110.Aspectul invocat în recurs legat de obiectivitatea verificării de către CEC a condițiilor de formă, nu și de fond, urmare a depunerii cererii de înregistrare a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova nu atestă admisibilitate recursului. Or, cert este faptul că CEC are sarcina de a notifica candidatul sub aspect al neconformităților de formă sau de ordin tehnic în condițiile în care verifică cererea de înregistrare la momentul depunerii ei și inițierii procedurii administrative. În acest sens, autoritatea acționează în ordinea art. 76 alin. 2 din Codul administrativ, cu obligația notificării candidatului despre neajunsurile prevăzute la art. 72 alin. 3 sau 75 alin. 1 lit.c)-e) a Codului administrativ.

111.Iar, în condițiile soluționării pe fond a cererii, ceea ce a avut loc la 23.08.2025, autoritatea administrativă este obligată să acționeze în ordinea și conformitatea prevederilor art. 22, 85 și 219 Cod administrativ, fiind obligată să realizeze din oficiu o analiză individualizată situației depistate, în colaborare reciprocă pentru stabilirea stării de fapt.

112.La caz, Comisia Electorală Centrală a respins cererea de înregistrare a candidatului din motiv a lipsei condițiilor de fond ce țin de eligibilitatea unuia dintre candidați și pe cale de consecință, nerespectarea cotelor de reprezentare a candidaților pe listă în dependență de gen.

113.Deci, în condițiile în care pct. 52 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare (aprobat prin Hotărîrea CEC nr. 1204 din 30.08.2023) prevede dreptul partidelor politice și blocurilor electorale, până la începerea campaniei electorale, de a solicita înlocuirea unui candidat din lista înregistrată prin retragerea acestuia și desemnarea unui alt candidat, odată ce cererea înaintată de Partidul Politic „Moldova Mare” s-a examinat pe fondul pretenției înaintate și i s-a respins anume pe fond, în condițiile în care art. 22, 85 și 219 din Codul administrativ pune în sarcina autorităților publice să cerceteze starea de fapt din oficiu, aceasta nefiind legată nici de solicitările și nici de cererile părților, autoritatea electorală urma să clarifice aspectul legat de eligibilitatea candidatului identificat cu incompatibilitate, inclusiv prin oferirea posibilității de a remedia de către partid a listei de candidați (ceea ce nu se atestă la caz), deci, autoritatea electorală a procedat la o examinare incompletă a circumstanțelor relevante, omițînd valorificarea deplină a competențelor legale. În acest sens recursul depus de către Comisia Electorală Centrală nu susține filtrul admisibilității.

114.Acest aspect a fost analizat de Curtea de Apel Centru în hotărîrea contestată, inclusiv prin prisma principiului proporționalității stabilit la art. 29 din Codul administrativ.

115.Pe latura procesuală a recursului, completul mai reține că argumentarea recursului se rezumă în esență la reluarea tezelor de fond, fără o individualizare clară a motivelor de admisibilitate prevăzute limitativ de art. 245¹ din Codul

administrativ. Chiar și trecând peste această deficiență și analizând pe fond, criticile se dovedesc nefondate pentru rațiunile expuse.

116.În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului autorității recurente la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

117.Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

118.Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

119.Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

120.Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

121.În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

122.Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței

CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

123. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Comisia Electorală Centrală.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Diana Stănilă

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ghenadie Eremciuc